

Л И С Т И

Д О

В І Л Ь Н О Г О

К Р И М У

Бранці Кремля: як написати листа політв'язню?

Політв'язень – це людина, яка перебуває в ув'язненні чи іншому обмеженні своїх прав і свобод через свої погляди чи дії, які сприймаються як політичні. Таких осіб арештовують у кримінальних справах, почасти за звинуваченням у діях політичного характеру. Росія почала заарештувати українців від початку своєї агресії в Криму та на сході України у 2014 році.

Перелік політв'язнів

На тимчасово окупованих територіях переслідують громадян України, зокрема, через їхню участь у політичних акціях, протестах, за критику режиму, віросповідання та вираження поглядів, що суперечать позиції країни-окупанта. Серед відомих політв'язнів були Олег Сенцов, Володимир Балух, Ільмі Умеров, Ахтем Чийгоз, Роман Сущенко та інші українці та кримські татари, яких Україні вдалося звільнити.

Але з початком повномасштабної війни Росія посилила репресії проти громадян України, продовжує незаконно затримувати людей у політично мотивованих справах, щоб нарешті домогтися від України поступок.

За останніми даними Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим, Росія незаконно утримує 209 кримських політв'язнів, серед яких 126 кримських татар. Російська Федерація в кримінальних справах переслідує громадян України з релігійних мотивів ("Свідки Єгови", "Справи кримських мусульман"), за журналістську та правозахисну діяльність, за антивоєнні виступи, фабрикує справи про диверсії, тероризм, екстремізм та шпигунство.

Наразі в російських місцях несвободи перебувають 16 журналістів із Криму, зокрема й заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу Наріман Джелал.

Візьміть участь в ініціативі, оберіть бранця Кремля та надішліть їй або йому листа на нашу фізичну поштову адресу або онлайн з 19 лютого до 19 травня включно.

Листа або листівку можна надіслати на нашу поштову або електронну адресу:

Центр інформації про права людини, а/с В-539, м. Київ, 01001

Free.CrimeaUA@gmail.com.

Чому важливо писати листи політв'язням?

Психологічне становище наших співгромадян, які перебувають у російських в'язницях або в місцях позбавлення волі на території окупованого Криму, значно погіршується.

З боку адміністрації в'язниць і співкамерників вони зазнають психологічного тиску або фізичних нападів через свою національну належність та політичні погляди. Низка політв'язнів має серйозні захворювання та інвалідність. Їм не надають належної медичної допомоги навіть після перенесених тортур.

Раніше ми розповідали про загибель Джемілья Гафарова та Костянтина Ширінга.

Російські суди також засуджують літніх українців та кримських татар до занадто великих термінів ув'язнення. Тож вони ризикують не дожити до свого звільнення.

Лист – це знак, який засвідчує, що про політв'язня пам'ятають, ним цікавляться та про нього дбають.

Це також сигнал не лише для вашого адресата, а й для адміністрації в'язниці. Ваш лист матиме правозахисний ефект. Для адміністрацій місць несвободи – це важливий меседж, що політв'язень перебуває у фокусі уваги громадськості. Отже, вони розумітимуть, що права людини не можна порушувати, бо про це одразу напишуть правозахисники та журналісти.

Що написати в листі?

Відрекомендуйтеся, розкажіть про себе: де працюєте або навчаєтеся, чим займаєтесь у вільний час. Розкажіть, чому вирішили написати цій людині. Якщо ви прочитали цікаві факти про політв'язня або у вас є якісь точки дотику – можете почати з цих тем. Не пишіть анонімно. Якщо не хочете вказувати справжнє ім'я, оберіть псевдонім. Політв'язень, який отримує багато листів, читаючи ваш наступний лист, може не згадати, що раніше ви вже писали.

- ▶ Ви можете писати в'язням Кремля все, що маєте на серці. Пишіть, що відбувається довкола вас і у світі, про фільми, книжки, подорожі, природу, роботу. Розкажіть емоційні чи смішні історії, поділіться враженнями. За ґратами цього не вистачає: все сіре, монотонне, тому арештантам потрібні живі образи та почуття.
- ▶ Ставте запитання. Це дасть людині можливість висловити свої думки, переживання, погляди чи висловлюватися з тих чи інших питань. Багато політв'язнів – цікаві та освічені люди, їм точно є, що вам розповісти.
- ▶ Можна надсилати статті новин, розповіді, уривки з чийхось мемуарів, навіть пости відомих людей (крім тих, чії дописи цензор точно не пропустить, наприклад чинних українських політиків). Також приємно отримувати листівки, надіслані здалеку.
- ▶ Можна переказувати новини, інтерв'ю з цікавими людьми, писати поради щодо зміцнення здоров'я в закритому приміщенні, вірші, короткі оповідання. Діти можуть робити малюнки.
- ▶ Можна надсилати навчальні матеріали: інструкції з малювання чи настільної гри, математичні завдання, тести тощо. Привітайте політв'язня Кремля з його днем народження.
- ▶ Пишіть розбірливим почерком та чітким чорнилом на білому папері. Ставте дату написання та нумеруйте листи (якщо їх кілька), це зорієнтує людину в хронології листування.
- ▶ Якщо надсилаєте електронні листи, то історія листування буде у вас під рукою. Якщо користуєтесь паперовим варіантом, коротко записуйте зміст листів або фотографуйте їх. Паперові листи надходять з великим інтервалом – ви можете забути, про що писали минулого разу. І точно заплутаєтеся, якщо листуєтеся з кількома політв'язнями.

▶ Якщо ви перебуваєте за межами України, ви також можете надіслати політв'язням до місць їх незаконного утримання настільні ігри: шахи або шашки. Утім важливо, щоб вони були лише з пластику без магнітів. Карткові ігри та нарди російські тюремники не пропускають.

▶ Крім того, за межами України політв'язням Кремля можна надсилати ручки й олівці, але тільки чорного та синього кольору. Кольорові олівці, гумки та стругачки заборонені. Також можна передавати папір формату А4, утім його потрібно зігнути, оскільки у російських в'язницях дозволено передавати тільки малі конверти, а не формат А4.

Якщо ви не визначилися, кому саме написати листа, але вам все одно хочеться підтримати політв'язнів, можете не вказувати конкретного адресата, оскільки часто буває, що політв'язні (особливо у місцях несвободи в Криму) перебувають разом по декілька людей в одній камері, тому вони зможуть усі разом прочитати ваш лист.

Які листи відсіює тюремна цензура?

Усі надіслані листи та зображення перевіряє цензор і потім передає адресату. Цензор зафарбує чи виріже небажану інформацію. Якщо йому щось не сподобається, він може взагалі не віддати листа, тому дотримуйтеся таких ключових правил:

▶ Пишіть російською: якщо цензор щось не зрозуміє, він не пропустить листа далі.

▶ Дотримуйтеся у листі політичної нейтральності.

▶ Не пишіть питання про кримінальну справу, деколи це може зашкодити.

▶ Не пишіть те, що може скомпрометувати вас чи адресата.

▶ Не використовуйте шифри, незрозумілі символи та абрєвіатури.

▶ Не використовуйте лайку, образи, еротичні чи порнографічні описи.

▶ Не закликайте до втечі та інших протиправних дій навіть жартома, не пишіть зневажливо про органи, причетні до затримання та кримінальної справи. Це нашкочить насамперед вам.

▶ Зрідка в деяких колоніях можуть не пропускати вірші та викреслювати прізвища.

Чи є обмеження щодо форматів та обсягу листа?

Немає жодних обмежень за обсягом тексту в листах та форматом. Можна надсилати хоч складений формат А2, його повинні прийняти.

Для економії конверта для листа можна зробити самостійно з аркуша А4, інструкції є в інтернеті. Його потрібно добре склеїти, а потім додати марки.

Якщо арештанта до одержання листа переведуть до іншого СІЗО або колонії, ваш лист повинні скерувати слідом протягом трьох днів після отримання.

У політичних справах листи можуть спеціально не передавати. У такому разі можна писати скарги на ім'я начальника колонії.